

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **MUDr. D. B.**, bývajúcí v B., v dovolacom konaní zastúpený Mgr. P. K., advokátom Advokátskej kancelárie so sídlom v B., proti žalovanému: **JUDr. J. G.**, bývajúcí v B., za účasti vedľajšej účastníčky: **K., a.s. V.**, so sídlom v B., o **náhradu škody**, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 18 C 192/2005, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 25. júna 2009 sp. zn. 6 Co 162/2008 takto

r o z h o d o l :

Dovolanie žalobcu **o d m i e t a .**

Žalovanému a vedľajšej účastníčke náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava I (súd prvého stupňa) rozsudkom zo 4. marca 2008 č.k. 18 C 192/2005-139 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal zaplataenia 1 309 000,-- Sk s 22 %-ným úrokom z omeškania za obdobie od 21. októbra 2005 do zaplataenia. Žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanému náhradu trov konania v sume 62 560,-- Sk do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Vedľajšej účastníčke náhradu trov konania nepriznal. Žalobu súd zamietol majúc za to, že ňou uplatnené právo sa premlčalo a žalovaný aj vedľajšia účastníčka účinne vzniesli námietku premlčania.

Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Bratislave (odvolací súd) rozsudkom z 25. júna 2009 sp. zn. 6 Co 162/2008 rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil. Žalovanému a vedľajšej účastníčke nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. Podľa odvolacieho súdu súd prvého stupňa postupoval správne, keď sa prednostne zaoberal

otázkou premlčania uplatneného práva na náhradu škody, pričom dospel k správneému záveru o oneskorenem uplatnení práva.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie. Navrhol napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a rozhodnúť v súlade s ním uvádzaným petitom o povinnosti žalovaného nahradiť žalobcovi škodu a o povinnosti žalobcu previesť na žalovaného pohľadávku voči J. P.. Podľa názoru dovolateľa mu súd odňal možnosť konať pred súdom podľa § 237 písm. f/ O.s.p., a to tým, že mu nedoručil uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 14. mája 2009 sp. zn. 4 Nc 15/2009 a ani „oznámenie o pojednávaní“ na odvolacom súde, čím mu zabránil v účasti na pojednávaní. Dovolanie dôvodil aj tým, že konanie odvolacieho súdu je postihnuté vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a tiež tým, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Žalovaný ani vedľajší účastník sa k dovolaniu nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný.

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. V zmysle ustanovenia § 238 O.s.p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok vo veci samej (§ 238 ods. 1 O.s.p.), alebo rozsudok, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.), alebo rozsudok potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd v jeho výroku vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu (§ 238 ods. 3 O.s.p.)

Keďže je v preskúmvanej veci dovolaním napadnutý rozsudok, ktorým odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa, pričom vo výroku svojho rozhodnutia nevyslovil prípustnosť dovolania a v tejto veci dosiaľ nebolo dovolacím súdom vydané rozhodnutie, ktoré by bolo pre odvolací súd záväzné, je nesporné, že prípustnosť dovolania žalobcu z ustanovenia § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. vyvodit' nemožno.

So zreteľom na ustanovenie § 242 ods. 1 druhá veta O.s.p., ktoré ukladá dovolaciemu súdu povinnosť skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p., dovolací súd sa neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale komplexne sa zaoberal otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. V zmysle § 237 O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Dovolateľ v dovolaní nenamietal, že by v konaní odvolacieho súdu došlo k vade podľa § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p., a existencia vady takejto povahy nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť dovolania preto nemožno vyvodit' ani z týchto zákonných ustanovení.

S prihliadnutím na obsah dovolania dovolací súd sa potom osobitne zameral na otázku, či postupom odvolacieho súdu nebola žalobcovi odňatá možnosť pred súdom konať v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p.

Dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia je taký vadný postup súdu v občianskom súdom konaní, ktorým sa účastníkovi odníme možnosť pred ním konať a uplatniť procesné práva priznané mu za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv.

Podľa dovolateľa odvolací súd mu odňal možnosť konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. tým, že mu nedoručil uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 14. mája 2009 sp. zn. 4 Nc 15/2009 (o nevyhlúčení sudcov odvolacieho súdu z pojednávania a rozhodovania vecí - poznámka dovolacieho súdu) a ani „oznámenie o pojednávaní“ na odvolacom súde. Podľa dovolacieho súdu žalobca vytýka tieto vady konania neopodstatnene.

Uznesením zo 14. mája 2009 sp. zn. 4 Nc 15/2009 Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol o námietke zaujatosti, ktorú uplatnil žalobca proti členom senátu odvolacieho súdu, ktorí rozhodovali o jeho odvolaní proti rozsudku súdu prvého stupňa tak, že členovia senátu odvolacieho súdu nie sú vylúčení z pojednávania a rozhodovania vecí. Rozhodnutie nadriadeného súdu o vylúčení či nevyhlúčení sudcu je rozhodnutím vydaným mimo rámec inštančného postupu, v ktorých prípadoch nadriadený súd nerozhoduje ako súd vyššieho stupňa v zmysle hierarchického usporiadania súdnej sústavy. Nedoručenie rozhodnutia nadriadeného súdu o vylúčení či nevyhlúčení sudcu by mohlo byť o dňatím možnosti konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. iba vtedy, ak by to dotknutému účastníkovi konania bránilo v ďalšom uplatňovaní jeho procesných práv, napr. napadnúť predmetné rozhodnutie opravným prostriedkom. Proti rozhodnutiu nadriadeného súdu o tom, či sudca je alebo nie je vylúčený z pojednávania a rozhodovania vecí, nie je prípustný opravný prostriedok. Preto nedoručenie rozhodnutia nadriadeného súdu o námietke zaujatosti je síce pochybením súdu, avšak za jeho následok nie je možné považovať znemožnenie uplatnenia procesných práv v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p.

Podľa dovolacieho súdu nie je konanie odvolacieho súdu postihnuté ani vadou spočívajúcou podľa žalobcu v tom, že odvolací súd tým, že mu nedoručil „oznámenie o pojednávaní“ odňal mu možnosť konať pred súdom.

Dňa 15. októbra 2008 nadobudol účinnosť zákon č. 384/2008 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa Občiansky súdny poriadok. Uvedená novela zmenila okrem iného i znenie ustanovenia § 214 O.s.p. tak, že inak vymedzila prípady, kedy odvolací súd má povinnosť nariadiť na pojednanie odvolania proti rozhodnutiu vo veci samej pojednávanie a kedy môže o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania.

Podľa § 214 ods. 1 O.s.p. (v znení účinnom od 15. októbra 2008) na prejednanie odvolania proti rozhodnutiu vo veci samej nariadi predseda senátu odvolacieho súdu pojednávanie vždy, ak a/ je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, b/ súd prvého stupňa rozhodol podľa § 115a bez nariadenia pojednávania, c/ to vyžaduje dôležitý verejný záujem.

Podľa § 214 ods. 2 O.s.p. (v znení účinnom od 15. októbra 2008) v ostatných prípadoch možno o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania.

Podľa ustanovenia § 372p ods. 1 O.s.p., ktoré je prechodným ustanovením k úpravám účinným od 15. októbra 2008, na konania začaté pred 15. októbrom 2008 sa použijú predpisy účinné od 15. októbra 2008, ak nie je ďalej ustanovené inak. Ustanovenie § 214 O.s.p. v znení účinnom od 15. októbra 2008 sa teda použije aj na odvolacie konania, ktoré začali podaním odvolania pred 15. októbrom 2008 (Stanovisko občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 19. apríla 2010 k výkladu § 372p ods. 1 O.s.p., ktoré bude uverejnené aj v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky). V tejto súvislosti dovolací súd poukazuje aj na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 15. októbra 2009 sp. zn. IV. ÚS 362/09, v ktorom sa konštatuje, že ústavne akceptovateľný a udržateľný je (aj) postup odvolacieho súdu, ktorý najskôr nariadil na prejednanie odvolania podaného pred 15. októbrom 2008 odvolacie pojednávanie, po jeho odročení na neskorší termín ale vec prejednal a rozhodol po 15. októbri 2008 bez nariadenia odvolacieho pojednávania (i keď sa účastník konania v danej veci jeho nariadenia domáhal) a rozsudok vyhlásil verejne pri zachovaní požiadaviek vyplývajúcich z § 156 ods. 3 O.s.p. V zmysle uvedeného uznesenia nemohlo týmto postupom odvolacieho súdu dôjsť k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky ani práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru.

Keďže z napadnutého rozsudku krajského súdu ani zo spisovej dokumentácie nevyplýva, že by odvolací súd pred vyhlásením rozsudku vykonal ďalšie dokazovanie, resp. zopakoval dokazovanie vykonané súdom prvého stupňa, alebo že by súd prvého stupňa rozhodol podľa § 115a O.s.p. bez nariadenia pojednávania, alebo že by prejednanie odvolania proti rozhodnutiu vo veci samej na pojednávaní vyžadoval dôležitý verejný záujem, t.j. že by boli dané dôvody pre nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 1 O.s.p., odvolací

súd v súlade s ustanovením § 214 ods. 2 O.s.p. rozhodol o odvolaní žalobcu bez nariadenia pojednávania.

Postup súdu pri vyhlasovaní rozsudku, ak sa rozhoduje bez nariadenia pojednávania, stanovuje § 156 ods. 3 O.s.p., podľa ktorého v týchto prípadoch súd oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením. Podľa ustanovení Občianskeho súdneho poriadku nie je potrebné na vyhlásenie rozsudku osobitne predvolávať účastníkov konania. Ako vyplýva z obsahu spisu bolo oznámenie o vyhlásení rozsudku vyvesené na úradnej tabuli odvolacieho súdu 18. júna 2009, teda 7 dní pred vyhlásením rozsudku. Nakoľko odvolací súd pri vyhlasovaní rozsudku postupoval v súlade s ustanoveniami konkrétnej zákonnej procesnoprávnej úpravy, nemožno takýto postup hodnotiť ako odňatie možnosti konať pred súdom.

Dovolateľom ďalej uvádzané iné vady, ktoré podľa jeho názoru mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a nesprávne právne posúdenie veci, sú síce prípustnými dovolacími dôvodmi podľa § 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O.s.p., sami osebe ale prípustnosť dovolania nezakladajú. Dovolanie je v ustanoveniach Občianskeho súdneho poriadku upravené ako mimoriadny opravný prostriedok, ktorý nemožno podať proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu; pokiaľ nie sú splnené procesné podmienky prípustnosti dovolania, nemožno napadnuté rozhodnutie podrobiť vecnému preskúmvaniu a preto ani zohľadniť prípadné vecné nesprávnosti rozhodnutia.

Keďže prípustnosť dovolania v danom prípade nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 O.s.p. a v dovolacom konaní neboli zistené dôvody prípustnosti dovolania uvedené v ustanovení § 237 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu podľa § 243b ods. 5 v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol.

V dovolacom konaní úspešnému žalovanému a vedľajšej účastníčke na jeho strane vzniklo síce právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobcovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 v spojení s § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p.), dovolací súd im ale nepriznal náhradu trov dovolacieho konania, lebo nepodali návrh na uloženie tejto povinnosti (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 5. mája 2010

JUDr. Ladislav G ó r á s z , v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Bc. Daniela Pekajová